

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobkyně: **A.Z.**, narozena dne X,
bytem Č.o. 1007, Ch. K. V.
zastoupená advokátem Mgr. Daliborem Lípou,
sídlem Vyšehradská 702/12, 360 01 Karlovy Vary

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 3. 2019 č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaná dne 5. 6. 2017 rozhodnutím X zamítla žádost žalobkyně o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění zákonných podmínek, neboť i když dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Sokolov ze dne 2. 3. 2017 je žalobkyně invalidní v prvním stupni, nadále nezískala potřebnou dobu pojištění pro přiznání nároku na invalidní důchod.
2. Žalobkyně proti tomuto závěru brojila námitkami, v nichž tvrdila, že v pojišťovací listině (zřejmě myslela osobní list důchodového pojištění) jsou špatně uvedena data, např. mateřská dovolená. Domnívala se, že právě roky mateřské dovolené jí nebyly započteny a chybí jí na pojištění. Žalobkyně měla za to, že byla posuzována podle jiné osoby. Dle žalobkyně by se invalidní důchod měl počítat od první doby, kdy si o něj požádala. Žalobkyně byla též toho názoru, že v posudku vypracovaného na žádost Okresní správy

Shodu s prvopisem potvrzuje J.P.

sociálního zabezpečení Sokolov nebyly zohledněny všechny její zdravotní potíže. Posudkový lékař dal žalobkyni posudek, aniž by se jí na něco zeptal, proto se žalobkyně cítí být šikanovaná za svůj zdravotní stav, za který ale dle svého názoru nemůže. Taktéž uvedla, že nemá žádné dluhy na pojištění, což jí řekl vedoucí vojenské pojišťovny, u které je vedena. Podle žalobkyně by měla mít odpracováno 17 roků a 209 dnů, což by mělo stačit na vyplacení invalidního důchodu.

3. Dne 7. 11. 2017 rozhodnutím č. j. X žalovaná poprvé rozhodla o podaných námitkách tak, že je zamítla a rozhodnutí č. j. X ze dne 5. 6. 2017 potvrdila. V tomto rozhodnutí žalovaná po novém posouzení zdravotního stavu žalobkyně, o němž byl vyhotoven posudek dne 25. 10. 2017, dospěla k závěru, že žalobkyně již není invalidní. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaná uvedla, že vycházela z posudku námitkového lékaře, který stanovil míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně na 30%, přičemž hranice poklesu pracovní schopnosti pro přiznání alespoň prvního stupně invalidity je 35% [srov. § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění]. Dále žalovaná konstatovala, že žalobkyně v rámci námitkového řízení nedoložila žádné další doby pojištění nad ty, které jí byly zhodnoceny již v rámci prvostupňového rozhodnutí. K námitkám žalobkyně žalovaná uvedla, že doba mateřské dovolené jí byla plně zhodnocena dle zákona. V uvedené době byla žalobkyně rovněž zaměstnána a žalovaná tedy postupovala v souladu s § 14 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, když započítala pro vznik nároku na důchod dobu, jež je pro pojištěnce výhodnější.
4. Výše uvedené rozhodnutí žalované soud dne 14. 12. 2018 rozsudkem č. j. 16 Ad 95/2017 – 85 pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, neboť v řízení před zdejším soudem ve věci 16 Ad 95/2017 z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí zjistil, že zdravotní stav žalobkyně od 5. 3. 2009 nadále odpovídá prvnímu stupni invalidity (resp. do 31. 12. 2009 částečné invaliditě), když míra poklesu její pracovní schopnosti činila 40%. V rozsudku však soud také upozornil žalobkyni, že neprokáže-li získání zákonem stanovené potřebné doby pojištění v rozhodném období, nebude i nadále splňovat druhou zákonnou podmínku pro přiznání nároku na výplatu invalidního důchodu, ačkoliv byla uznána invalidní.
5. Po zrušení rozhodnutí žalované ze dne 7. 11. 2017 a vrácení věci k dalšímu řízení žalovaná vydala nové rozhodnutí ve věci č. j. X ze dne 6. 3. 2019 (nyní napadené rozhodnutí), jímž opět námitky žalobkyně zamítla a potvrdila prvoinstanční rozhodnutí. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaná uvedla, že námitky žalobkyně zamítla, přestože byla posudkovou komisí uznána invalidní v prvním stupni, neboť stále nesplňuje druhou zákonnou podmínku, když nemá potřebnou dobu pojištění.
6. Proti tomuto rozhodnutí žalované podala žalobkyně žalobu, v níž namítla, že obě rozhodnutí žalované jsou nezákonná, nepřezkoumatelná a v rozporu se zásadou přiměřenosti a zásadou legitimního očekávání. Podle žalobkyně je mezi stranami nesporné, že je invalidní. Žalovaná však postupuje opakovaně nesprávně, neboť žalobkyně má za to, že byla pojištěna dostatečně dlouhou dobu, aby jí byl invalidní důchod přiznán. Žalovaná nezohlednila fakt, že žalobkyně nemůže dlouhodobě najít práci vzhledem ke zdravotnímu stavu. Takový postup žalované, která odmítá započíst pro potřeby celkové doby pojištění dobu z před dvaceti lety před uznáním invalidity žalobkyně a dobu, po kterou je žalobkyně řádně hlášena na úřadu práce, je zcela nepřiměřený. Dle žalobkyně se žalovaná rovněž nedostatečně vypořádala se vznesenými

námitkami a nerefletovala názory správních soudů, rozhodnutí je proto nedostatečně odůvodněné, nepřezkoumatelné i věcně nesprávné.

7. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že žalobkyně nesplnila potřebnou dobu pojištění, jelikož v rozhodném období deseti let před vznikem invalidity (tj. od 5.3.1999 do 4.3.2009) získala pouze jeden rok pojištění místo potřebných 5 let, a v období dvaceti let před vznikem invalidity získala pouze 4 roky a 94 dnů namísto potřebných 10 let. Současně nesplnila ani podmínku získání pěti roků pojištění v období deseti let po vzniku invalidity. Vzhledem k tomu, že žalobkyně nezískala potřebnou dobu pojištění, nárok na invalidní důchod jí nevznikl, proto žalovaná vydala napadené a jemu předcházející rozhodnutí. Žalovaná uvedla, že při vydání rozhodnutí zhodnotila veškerou prokázanou a doloženou dobu pojištění, dle dokladů nacházejících se v evidenci žalované i těch, které žalobkyně předložila při uplatnění žádosti.
8. Žaloba **není** důvodná.
9. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod. Dle § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění v platném znění (č. 155/1995 Sb.) má pojištěnec nárok na invalidní důchod, nedosáhl-li věku 65 let, stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění. Z uvedeného plyne, že nárok na invalidní důchod podle písmena a) vzniká pojištěncům, kteří současně splní tři kumulativní podmínky; 1) nedosáhli věku 65 let, 2) stali se invalidními podle § 39 zákona o důchodovém pojištění a 3) získali potřebnou dobu pojištění podle § 40 téhož zákona.
10. V nyní posuzované věci není sporu o tom, že žalobkyně zatím nedosáhla věku 65 let, neboť je narozena v roce 1962, ani o tom, že se stala invalidní od 5. 3. 2009 trvale. Předmětem soudního přezkumu tedy bylo naplnění či nenaplnění poslední zákonné podmínky dosažení potřebné doby pojištění a žalobkyní namítaný nesprávný postup žalované při započtení získaných dob pojištění.
11. Podle ustanovení § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění platného a účinného do 31. 12. 2009 platilo, že *potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod, která u pojištěnce ve věku nad 28 činí pět roků* [srov. § 40 odst. 1 písm. f) zákona o důchodovém pojištění], *se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity*. Po novelizaci daného ustanovení provedené zákonem č. 306/2008 Sb. byla za první větu druhého odstavce § 40 vložena věta druhá, která ještě více zvýhodňuje pojištěnce starší 38 let, u nichž *se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků*.
12. Žalovaná v rozhodnutí č. j. X ze dne 5. 6. 2017 konstatovala, že žalobkyně v rozhodném období dle § 40 nezískala potřebnou dobu pojištění. Žalobkyně dle žalované v období deseti roků před vznikem invalidity, tedy od 5. 3. 1999 do 4. 3. 2009, získala pouze jeden rok pojištění. Žalobkyně dle žalované nesplnila ani podmínku potřebné doby pojištění 5 let v žádném období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity. Žalovaná ve prospěch žalobkyně přihlédla i k novelizovanému znění § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, a zjišťovala, zda žalobkyně nesplnila v období posledních 20 let před vznikem invalidity potřebných 10 let pojištění, načež dospěla k závěru, že v období od 5. 3. 1989 do 4. 3. 2009 žalobkyně získala pouze 4 roky a 94 dnů pojištění, a nesplnila

zákonnou podmínku potřebné doby pojištění.

13. Námitku žalobkyně, že správní rozhodnutí žalované jsou v rozporu se zákonem a zásadou přiměřenosti správního rozhodování a zásadou legitimního očekávání, neshledal soud důvodnou. Žalovaná postupovala zcela v souladu se zákonem, neboť posuzovala kumulativní splnění všech zákonných podmínek pro nárok na invalidní důchod. Žalobkyně v průběhu správního řízení nepředložila relevantní podklady dokazující získání další doby pojištění nad rámec těch, které jí byly již započteny žalovanou. Rozhodnutí obou správních orgánů jsou zcela v souladu se zásadou legitimního očekávání, neboť lze očekávat vydání rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu pouze za předpokladu splnění všech zákonných podmínek, o čemž byla žalobkyně již mnohokrát informována jak Českou správou sociálního zabezpečení, Ministerstvem práce a sociálních věcí tak soudem.
14. Postup žalované, která pro nárok na invalidní důchod posuzovala zákonem vymezené rozhodné období deseti nebo dvaceti let před vznikem invalidity, případně období deseti let po vzniku invalidity, v nichž je zapotřebí získat pět nebo deset let pojištění, je v souladu se zněním § 40 zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná nemůže pro nárok žalobkyně na invalidní důchod posuzovat celkovou délku jejího pojištění tak, jak by žalobkyně chtěla, a jak je namítáno v žalobě, neboť pro to není žádný zákonný podklad, a takový postup by pak byl nad rámec zákona.
15. Nebyla porušena ani zásada přiměřenosti tím, že žalovaná nijak nezohlednila fakt, že žalobkyně dlouhodobě nemůže najít práci. V případech posuzování nároku na invalidní důchod, který je dávkou podmíněnou zdravotním stavem žadatele a splněním dalších zákonných kritérií, má žalovaná povinnost řídit se zněním zákona, zdravotními posudky vydanými specializovanými lékaři a doloženými a prokázanými dobami pojištění a nemá žádný prostor na vlastní uvážení, jednoduše řečeno existují pouze tabulky a posudky, vedle kterých již není prostor na vlastní úvahy o osobní situaci pojištěnce.
16. Postup žalované shledal soud zákonným. Zákon je v dané věci jasný, potřebná doba pojištění se zjišťuje z posledních 10 nebo 20 let před vznikem invalidity, a jelikož byla žalobkyně uznána posudkovými lékaři invalidní s platností od 5. 3. 2009, a její subjektivní přesvědčení, že tato invalidita trvala ještě před tímto datem, na věci nic nemění, žalovaná správně vycházela z období od 5. 3. 1999/5.3.1989 do 4. 3. 2009. Dle osobního listu důchodového pojištění žalobkyně v období od 5. 3. 1999 do 4. 3. 2009 získala pouze 1 rok pojištění [§ 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění], neboť je již od roku 1995 kontinuálně vedena jako uchazeč o zaměstnání v evidenci Úřadu práce České republiky bez nároku na podporu v nezaměstnanosti nebo podpory při rekvalifikaci. Žalobkyni nelze v daném období započíst celou dobu evidence na Úřadu práce, neboť by to bylo v rozporu se zákonem. V období od 5. 3. 1989 do 4. 3. 2009 získala žalobkyně pouze 4 roky a 94 dnů z potřebných 10 let. K období před 5. 3. 1989 nemohla žalovaná přihlížet, neboť to zákon nepřipouští. Nadto v rozsudku č. j. 3 Ads 56/2014-31 ze dne 19. 8. 2015 Nejvyšší správní soud uvedl, že jsou-li podmínky nároku na invalidní důchod posuzovány s použitím § 40 odst. 2 věty druhé zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb., je nejzazším rozhodným obdobím, z něhož je možné zjišťovat potřebnou dobu pojištění pro vznik nároku na tuto dávku, období od 1. 1. 1990 do 31. 12. 2009. Z výše uvedeného tedy

Shodu s prvopisem potvrzuje J.P.

vyplývá, že žalobkyně v žádném možném rozhodném období nesplnila podmínku potřebné doby pojištění, proto žalovaná při svém postupu při započtení dob pojištění žalobkyně nijak nepochybila, ani když nepřihlíдела k žalobkyní namítané nemožnosti najít práci. Soud na závěr konstatuje, že žalovaná nevykládá povinnost splnění doby pojištění k tíži žalobkyně, nýbrž ji vykládá v souladu se zákonem.

17. K podkladům, které žalobkyně soudu zaslala dne 13. 7. 2020 spolu se svým vyjádřením, soud uvádí, že všechny doby pojištění vyplývající z listin na č. l. 40 - 42 (potvrzení firmy drobné zboží Cheb, výpověď z pracovního poměru – Karlovarský porcelán, potvrzení úřadu práce pobočky v Sokolově), 44 - 45 (pracovní smlouva u firmy Karlovarský porcelán, zrušení pracovního poměru ve zkušební době u společnosti Porcelán Loučky) a 47 (pracovní smlouva u zaměstnavatele Jana Keslová – Jana Porcelán) jsou promítnuty do osobního listu důchodového pojištění žalobkyně, který byl přílohou prvoinstančního rozhodnutí, ze kterého žalovaná při svém rozhodování při výpočtu doby pojištění vycházela, tudíž všechny zmíněné doby pojištění žalobkyni započtena. Doby pojištění plynoucí z listin na č.l. 43,46 jsou taktéž uvedeny v osobním listu důchodového pojištění, avšak nevztahují se k rozhodnému období. Žalobkyně tedy těmito podklady nevnesla do věci žádné nové skutečnosti, které by žalované nebyly známy již při správním řízení, a ke kterým by při svém rozhodování nepřihlížela.
18. Žalobkyně dále namítala, že se žalovaná v napadeném rozhodnutí nedostatečně vypořádala s jejími námitkami a dostatečně nereflekovala názory správních soudů. Napadené rozhodnutí je dle žalobkyně nepřezkoumatelné, neboť je zcela nedostatečně odůvodněné. K uvedenému soud konstatuje, že žalovaná námitky žalobkyně řádně vypořádala v rozhodnutí ze dne 7. 11. 2017, které bylo sice rozsudkem soudu ze dne 14. 12. 2018 zrušeno pro vady řízení (viz shrnutí výše), nicméně současně soud vyslovil názor, že neprokáže-li žalobkyně, že získala zákonem stanovenou potřebnou dobu pojištění v rozhodném období, vydá žalovaná nové rozhodnutí s totožným výrokem pouze s jediným rozdílem, že bude přihlížet ke skutečnosti zjištěné v průběhu soudního řízení ve věci 16 Ad 95/2017, že žalobkyně je i nadále invalidní. S rozsudkem č. j. 16 Ad 95/2017-85 byla žalobkyně seznámena, přesto v novém námitkovém řízení nedoložila splnění žádné další doby pojištění.
19. Napadené rozhodnutí žalované ze dne 6. 3. 2019 č. j. X tedy trpí vadou, neboť neobsahuje kompletní vypořádání námitek žalobkyně ze dne 8. 6. 2017, jež bylo obsaženo ve zrušeném rozhodnutí ze dne 7. 11. 2017, ale vzhledem ke konkrétním okolnostem daného případu, kdy lze konstatovat, že žalobkyně byla seznámena se stanoviskem žalované, která se k jejím opakujícím se námitkám vyjádřila již v předchozích řízeních (viz např. rozhodnutí žalované ze dne 15. 9. 2016, 15. 7. 2014 nebo 16. 1. 2013). S ohledem na to, že žalobkyně celá léta, respektive od doby, kdy byla uznána invalidní a její žádosti o invalidní důchod jsou zamítány pro nesplnění potřebné doby pojištění, namítá stále dokola stejné skutečnosti, jejichž důvody si však nechce připustit, nemohla vada naříkaného rozhodnutí vést soud k jeho zrušení. Jednání žalobkyně, která svými četnými žádostmi o invalidní důchod bez vlastní snahy prokázat další získané doby pojištění, nebo pokusu získat doby pojištění jejich doplacením, se jeví jako pochopitelné ale opravdu bezúčelné.
20. Soud z výše uvedených důvodů shledal žalobu nedůvodnou a zamítl ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad

rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 27. srpna 2020

Mgr. Jan Šmakal, v.r.
samosoudce